

Plan da finanzas

2012 - 2016

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziada signura presidenta
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Ils 14 d'avrel 2011 ha il cussegl da vischnaunca priu enconuschientscha dall'adattaziun dil program d'activitad 2009 - 2012. Quel risguarda las midadas succedidas e fuorma la basa per il plan da finanzas revediu. Plinavon menziunein nus il rapport da gestiun 2010, che cuntegn ina detagliada informaziun sur dils fatgs impurtonts.

Legreivlamein ei la situaziun finanziaria dalla vischnaunca semigliurada. Cul quen 2010 han amortisaziuns supplementaras saviu vegnir fatgas. Sco quei ch'igl ei adina puspei vegniu punctuau, drova ei denton vinavon gronda prudientscha e precauziun.

Tier il plan da finanzas 2012 - 2016 setracta ei d'ina actualisaziun dil plan d'avon in onn. Tenor l'emprema proposta survargavan las investiziuns annualas previdas considerablamein la limita da 2 milliuns francs. Perquei ha la suprastonza communal stuiu strihar certs projects ni stuschar la realisaziun sin pli tard.

Silmeins treis projects pretendan ina votaziun dil pievel, numnadamein la sanaziun dil Center da sport e cultura, ina evt. meglieraziun funsila ed ina nova reit da vias forestalas (Run e la Schetga da Madernal). Quellas grondas ovras ston vegnir preparadas cun speciala precauziun.

Sco tochen dacheu drova ei ina limitaziun dils importos, che san vegnir impundi per las grondas spartas. Quei pertucca principalmein las vias communalas e la canalisaziun. Il plan da finanzas cuntegn buca las transacziuns che sedattan dalla realisaziun dalla Ovra electrica Russein e d'in eventual project per la Val d'Acletta.

Tier las entradas ein neginas midadas fundamentalas cuntenidas. Sco declarau a caschun dalla davosa seduta dil cussegl da vischnaunca, sto la suprastanza communal preparer disposiziuns da different gener che cumpeglian era la finanziaziun speciala dalla serenera e canalisaziun sco era eventualas novas entradas. Nus regurdein al mesadi nr. 14-2009/2012 ed alla discussiun occurrida ella seduta dil cussegl da vischnaunca dils 23 d'avrel 2010. Ulteriuras disposiziuns sedattan en connex cun la contingentaziun e finanziaziun dallas habitaziuns secundaras. Ei semuossa che quellas cuvieran buca ils cuosts ch'ellas caschunan. La suprastanza communal vegn ad examinar las damondas da tempra finanziaria actualas e futuras ed elaborar in concept consistent e silsuenter suttametter al cussegl da vischnaunca in pachet cun differentas opziuns e disposiziuns per discussiun e decisiun. Sco εμπrem signal eis ei previu naven digl onn 2014 in'adattaziun dil pei da taglia per igl onn 2013. Ina tala decisiun stuess vegnir prida la fin 2012 en connex cun la tractaziun dil preventiv 2013.

Igl onn vargau havein nus fixau il volumen maximal dallas investiziuns annualas ad 1.7 milliuns francs. Dapi la davosa tractaziun dil plan da finanzas ei la situaziun finanziaria semigliurada. Perquei ha la suprastanza communal augmentau la limita annuala dad 1.7 sin niev 1.9 milliuns francs. Tuttina survargan las investiziuns per 2012 e 2013 quei cunfin. Ils onns suandonts fussen las summas puspei enteifer il rom giavischau. A vesta dallas duas investiziuns specialas (sanaziun dalla Via Sursilvana ed il credit per il parcadi sutterran Casa da tgira Sursassiala) vegn quei volumen taxaus per responsabels.

L'engrondaziun dalla *Casa da tgira Sursassiala* ei sin buna via. Cunquei ch'ils termins per la realisaziun ein fetg cuorts, ein tuts cumpigliai sut in enorm squetsch da temps. Dacuort ei la cunvegna da prestaziun denter la regiun da planisaziun Sursassiala e la Fundaziun Casa da tgira Sursassiala vegnida suttascreta. Ella regla denter auter la finanziaziun dil grond project. Tenor la situaziun actuala ei la finanziaziun dall'ovra garantida. In punct essenzial dalla finanziaziun ein las contribuziuns dils cussadents.

Las preparativas per la realisaziun dalla zona da *mistregn Plaun da Diras/Pignola* fan buns progress. Actualmein vegnan las formalitads per las midadas da maun preparadas. Tenor preventiv succedan las investiziuns per l'avertura aunc uonn.

El decuors d'uonn vegnan ils resultats dil studi per *ina meglieraziun funsila* a star a disposiziun. L'expensa da frs. 150'000.-- egl onn 2012 ei prevedida per elaborar il project davart ina meglieraziun funsila. Ulteriuras expensas per quei intent ein buca cuntenidas el program d'investiziun, damai che la cuminonza dils votants ha da decider davart l'execuziun d'ina meglieraziun funsila.

Il project allas *Ruin*as denter Mustér e Sedrun ei s'entardaus. Cunquei ch'el vegn buca ad engreviar las finanzas communalas, eis el buca integraus el program d'investiziun. Cura ch'ils projects en detagl per las vias Schetga da Madernal e Run ein avon maun, sa vegnir menau ina discussiun pli profunda. Eventualmein sedattan sinergias cun la meglieraziun funsila.

Il bus local ei ina purschida che vegn appriaziada aschibein dils hosps sco dils indigens. Egl onn da gestiun 2010/2011 ha la vischnaunca impundiu per quei survetsch rodund frs. 93'000.--. La suprastanza communal vul mantener era el futur quella prestaziun cun denton limitar la contribuziun communal a frs. 100'000.--. Perquei ha ella incaricau ina gruppa la lavur da tscherchar ina sligiaziun adattada. Tenor il meini dalla suprastanza communal, astga il menaschi dil bus local buca vegnir integraus cumpleinamein el quen communal.

Finamiras politicas

Las finamiras politicas ein vegnidas definidas dil parlament communal sco suonda:

- ◆ > 12 % cumpart d'atgna finanziaziun
- ◆ > 70 % grad d'atgna finanziaziun
- ◆ < 3 % cumpart dalla grevezia da tscheins
- ◆ < 15 % cumpart contribuziun per survetsch da capital

Situaziun

	finamiras	2011-2016	2010 - 2015	2009 - 2014
Cumpart d'atgna finanziaziun	> 12 %	11.26%	14.82%	14.23%
Grad d'atgna finanziaziun	> 70 %	56.11%	98.13%	106.85%
Cumpart dalla grevezia per tscheins	< 3 %	3.68%	3.53%	4.52%
Cumpart contribuziun per survetsch da capital	< 15 %	17.62%	16.35%	18.53%

Las quater finamiras politicas vegnan buca contonschidas. Quei ei buca cuntenteivel. Tier la preparaziun dils preventivs pils onns proxims ston perquei las investiziuns aunc inagada vegnir stergliadas. Quei atesta ch'ei drova era el futur gronda precauziun el menaschi finanziaial dalla vischnaunca.

Proposta

Ella seduta dils 30 da matg 2011 ha la suprastonza communal tractau ensemen cun la cumissiun da gestiun il plan da finanzas 2012 - 2016. Communablamein

p r o p o n a n

ellas al cussegl da vischnaunca da prender enconuschientscha:

- dil plan rullont da finanzas 2012 - 2016.

Suprastonza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Dr. Dumeni Columberg

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 6 da zercladur 2011

Annexas :
- plan da finanzas (survesta, resumaziun dil quen current e cefras indicativas)
- program d'investiziun